

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οι μέθοδοι ανάπτυξης παραγράφου είναι **οκτώ**.

Στην ουσία, οι μέθοδοι ανάπτυξης αποτελούν τον τρόπο, που οργανώνεται δομικά ο λόγος σε μια παράγραφο. Παράλληλα, αποτελούν τον τρόπο, που επιλέγει ο εκάστοτε συγγραφέας να αναπτύξει την επιχειρηματολογία του.

1. ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΑΙΡΕΣΗΣ

Η μέθοδος της διαίρεσης, όπως μας προϊδεάζει επυμολογικά η ίδια η λέξη, εκφράζει τη διαίρεση μιας λέξης σε βασικούς τομείς. Στην πορεία ερμηνεύει το περιεχόμενο των συγκεκριμένων τομέων.

Η εν λόγω μέθοδος αποτελείται από τρία βασικά μέρη :

ΔΙΑΡΕΤΕΑ ΕΝΝΟΙΑ : *Αποτελεί τη βασική έννοια, που πρόκειται να διαιρεθεί.*

ΔΙΑΡΕΤΙΚΗ ΒΑΣΗ : *Αποτελεί τις υποκατηγορίες, που πρόκειται να διαιρεθεί η βασική έννοια. Συνήθως, συνοδεύεται από ένα αριθμητικό ή μια ποσοτική αντωνυμία, που καταδεικνύουν σε πόσες κατηγορίες θα αναλυθεί η βασική έννοια.*

ΜΕΛΗ : *Αποτελούν τη λεπτομερειακή επεξήγηση των επιμέρους υποκατηγοριών.*

ΣΧΟΛΙΟ : Ο μαθητής οφείλει να αναφέρει τα τρία αυτά βασικά μέρη της μεθόδου της διαίρεσης, ώστε να καταστεί πλήρες το περιεχόμενο της απάντησής του.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΑΙΡΕΣΗΣ :

Η μέθοδος της διαίρεσης καθιστά το λόγο **σαφή** και **οργανωμένο**. Προσδίονται στα λεγόμενα του συγγραφέα πειστικότητα, εφόσον μια έννοια αναλύεται και κατηγοριοποιείται σε επιμέρους τμήματα. Το περιεχόμενο του λόγου γίνεται πλήρως κατανοητό από τον δέκτη. Το ύφος είναι **αντικειμενικό** και **δύσκολα επιδέχεται αμφισβητήσεως**.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕΘΟΔΟΥ ΔΙΑΙΡΕΣΗΣ :

Η τηλεργασία είναι πλέον πολύ διαδεδομένη μορφή απασχόλησης, εξαιτίας της βελτιστοποίησης των υπολογιστών και των τεχνολογικών μέσων. **Οι δύο βασικοί τρόποι τηλεργασίας** είναι είτε κάποιος να είναι υπάλληλος σε έναν εργοδότη είτε ελεύθερος επαγγελματίας. **Στην πρώτη περίπτωση**, ο εργαζόμενος είναι μόνιμα συνδεδεμένος με το δίκτυο των εργοδοτών, η εργασιακή του ζωή είναι πολύ περισσότερο ελεγχόμενη μέσω της τεχνολογίας και έχει πολύ λιγότερη ευελιξία ως προς τον τρόπο που θα οργανώσει τον εργάσιμο χρόνο του. **Στη δεύτερη περίπτωση**, ο εργαζόμενος είναι πολύ περισσότερο ελεύθερος να καθορίσει τον ρυθμό εργασίας του εκτελώντας την εργασία του στον προσωπικό του υπολογιστή και συνδεόμενος μόνο, όταν είναι απαραίτητο, με το δίκτυο της επιχείρησης, το οποίο μπορεί να εφαρμοστεί σε πολλά επαγγέλματα.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ :

Η συγκεκριμένη παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο της διαίρεσης. Η έννοια, που πρόκειται να διαιρεθεί, όπου αποτελεί και τη **διαιρετέα έννοια είναι η τηλεργασία**. Στην πορεία, οι μορφές στις οποίες πρόκειται να αναλυθεί **είναι δύο** και αποτελούν τη διαιρετική βάση(Οι δύο βασικοί τρόποι τηλεργασίας...). Όπως παρατηρεί κάποιος, οι τρόποι τηλεργασίας

συνοδεύονται και από το αριθμητικό (δύο), που διευκολύνει την αναγνώριση της διαιρετικής βάσης. Τέλος, τα μέλη της διαιρεσης αποτελούν την επεξηγηματική ερμηνεία των δύο υποπεριπτώσεων της έννοιας της τηλεργασίας(1^ο μέλος = Στην πρώτη περίπτωση, ο εργαζόμενος είναι μόνιμα συνδεδεμένος με το δίκτυο των εργοδοτών, η εργασιακή του ζωή είναι πολύ περισσότερο ελεγχόμενη μέσω της τεχνολογίας και έχει πολύ λιγότερη ευελιξία ως προς τον τρόπο που θα οργανώσει τον εργάσιμο χρόνο του./2^ο μέλος = Στη δεύτερη περίπτωση, ο εργαζόμενος είναι πολύ περισσότερο ελεύθερος να καθορίσει τον ρυθμό εργασίας του εκτελώντας την εργασία του στον προσωπικό του υπολογιστή και συνδεόμενος μόνο, όταν είναι απαραίτητο, με το δίκτυο της επιχείρησης, το οποίο μπορεί να εφαρμοστεί σε πολλά επαγγέλματα.). **Η μέθοδος της διαιρεσης καθιστά το λόγο σαφή και οργανωμένο.** Προσδίδονται στα λεγόμενα του συγγραφέα πειστικότητα, εφόσον μια έννοια αναλύεται και κατηγοριοποιείται σε επιμέρους τμήματα. Το περιεχόμενο του λόγου γίνεται πλήρως κατανοητό από τον δέκτη. Το ύφος είναι αντικειμενικό και δύσκολα επιδέχεται αμφισβητήσεως.

2. ΜΕΘΟΔΟΣ ΟΡΙΣΜΟΥ :

Η μέθοδος του ορισμού αποτελεί την επεξήγηση των κύριων γνωρισμάτων μιας έννοιας. Αρχικά, παρατίθεται μια γενική επεξήγηση της έννοιας και στην πορεία αναλύονται ενδελεχώς τα χαρακτηριστικά της. Λέξεις κλειδιά, που βοηθούν στον εντοπισμό της συγκεκριμένης μεθόδου : **ορίζεται, αναφέρεται, θεωρείται, ονομάζεται, αποτελεί, είναι...**

Η εν λόγω μέθοδος αποτελείται από τρία βασικά μέρη :

ΟΡΙΣΤΕΑ ΕΝΝΟΙΑ : Αποτελεί την έννοια, που θέλουμε να ορίσουμε.

ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΓΕΝΟΣ : Αποτελεί την ευρύτερη κατηγορία στην οποία εντάσσεται αυτή η έννοια. Είναι δηλαδή σαν μια περιεκτική πρώτη προσέγγιση της έννοιας.

ΕΙΔΟΠΟΙΟΣ ΔΙΑΦΟΡΑ : Τα πιο ειδικά χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης έννοιας, που τη διαφοροποιούν από τις υπόλοιπες. Είναι δηλαδή σαν μια πιο λεπτομερειακή επεξήγηση της έννοιας, που ορίζεται.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ ΠΟΥ ΚΑΤΑΛΑΜΒΑΝΕΙ :

- A. **ΣΥΝΤΟΜΟΣ :** Η έννοια παρουσιάζεται με συντομία και περιεκτικό τρόπο.
- B. **ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΟΣ :** Η έννοια παρουσιάζεται πιο διευρυμένη και με αναλυτικό τρόπο.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ :

- A. **ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ :** Είναι αναλυτικός, όταν αποκαλύπτει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στοιχεία και γνωρίσματα της έννοιας.
- B. **ΓΕΝΕΤΙΚΟΣ ή ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΣ :** Είναι συνθετικός, όταν περιγράφει τη διαδικασία, που δημιουργείται η έννοια και εκθέτει τα επιμέρους χαρακτηριστικά της.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΡΙΣΜΟΥ :

Η μέθοδος του ορισμού καταγράφει με ευκρίνεια το θεματικό άξονα, εφόσον παρέχονται λεπτομέρειες, που αναλύουν και επεξηγούν την έννοια, καθιστώντας την κατανοητή στον δέκτη. **Η μέθοδος του ορισμού καθιστά το λόγο σαφή και οργανωμένο.** Προσδίδονται στα λεγόμενα του συγγραφέα πειστικότητα, εφόσον μια έννοια αναλύεται πλήρως και αποσαφηνίζεται. Το ύφος είναι αντικειμενικό και δύσκολα επιδέχεται αμφισβητήσεως.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕΘΟΔΟΥ ΟΡΙΣΜΟΥ :

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η τηλεργασία μπορεί να οριστεί ως η μορφή εργασίας, που εκτελείται από ένα άτομο κυρίως ή σε ένα σημαντικό μέρος της, σε τοποθεσίες εκτός του παραδοσιακού εργασιακού χώρου, για έναν εργοδότη ή πελάτη, και η οποία περιλαμβάνει τη χρήση των τηλεπικοινωνιών και προηγμένων τεχνολογιών πληροφόρησης ως ένα ουσιαστικό και κεντρικό χαρακτηριστικό της εργασίας.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ :

Η συγκεκριμένη παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο του ορισμού. **Η οριστέα έννοια, δηλαδή η έννοια, που πρόκειται να οριστεί είναι η τηλεργασία.** Στη συνέχεια, η ευρύτερη κατηγορία στην οποία εντάσσεται η έννοια της τηλεργασίας είναι το γένος(η μορφή εργασίας...). Τέλος, τα πιο ειδικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της έννοιας της τηλεργασίας ξεκινούν από την αναφορική πρόταση και καταλήγουν στο τέλος της παραγράφου(που εκτελείται από ένα άτομο κυρίως ή σε ένα σημαντικό μέρος της, σε τοποθεσίες εκτός του παραδοσιακού εργασιακού χώρου, για έναν εργοδότη ή πελάτη, και η οποία περιλαμβάνει τη χρήση των τηλεπικοινωνιών και προηγμένων τεχνολογιών πληροφόρησης ως ένα ουσιαστικό και κεντρικό χαρακτηριστικό της εργασίας.). Η μέθοδος του ορισμού καταγράφει με ευκρίνεια το θεματικό άξονα, εφόσον παρέχονται λεπτομέρειες, που αναλύουν και επεξηγούν την έννοια, καθιστώντας την κατανοητή στον δέκτη. **Η μέθοδος του ορισμού καθιστά το λόγο σαφή και οργανωμένο.** Προσδίδονται στα λεγόμενα του συγγραφέα πειστικότητα, εφόσον μια έννοια αναλύεται πλήρως και αποσαφηνίζεται. Το ύφος είναι αντικειμενικό και δύσκολα επιδέχεται αμφισβητήσεως.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ : Πολύ σύνηθες είναι το γεγονός ότι η ειδοποιός διαφορά ξεκινάει από μια αναφορική πρόταση (που/ ο οποίος-α-ον). Αυτό δεν ισχύει πάντοτε, αλλά αποτελεί έναν ιδιαίτερα βοηθητικό παράγοντα για τον εντοπισμό της.

3. ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Ο συγγραφέας μέσω της χρήσης παραδειγμάτων επιχειρεί να πείσει τον δέκτη, επιστρατεύοντας συγκεκριμένα συμβάντα και γεγονότα(από την ιστορία, τη λογοτεχνία, την καθημερινότητα, τις εμπειρίες μας ή απλά προσωπικές επινοήσεις). Συχνή, είναι η χρήση του **ασύνδετου σχήματος**, ώστε να μπορέσει να απαριθμήσει τις σκέψεις του. Βοηθητικές λέξεις/ φράσεις, που υποδηλώνουν τη χρήση παραδειγμάτων είναι : **παραδείγματος χάριν, για παράδειγμα, λόγου χάρη, όπως...**

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΩΝ :

Τα παραδείγματα επαληθεύουν όσα προσπαθούμε να αποδείξουμε και καθιστούν το λόγο σαφή και κατανοητό. Εγέρουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη, καθιστώντας το ύφος ζωντανό, γλαφυρό και παραστατικό. **Προσδίδουν εγκυρότητα στα λεγόμενα του συγγραφέα αρκεί να είναι εύστοχα, να μην διακόπτουν την εξέλιξη της σκέψης του και να μην πλεονάζουν.**

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕΘΟΔΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΩΝ :

Αξιοπρόσεκτες, επίσης, είναι και οι επιπτώσεις αυτής της νέας αίσθησης του χρόνου στην εκπαιδευτική διαδικασία. Παρατηρείται π.χ. δυσκολία συγκέντρωσης της προσοχής των παιδιών, όπως και υπερβολική κινητικότητα, αφού η καθημερινή ζωή δεν συμβαδίζει με το ρυθμό της τηλεοπτικής εικόνας. Πολύ φυσικό είναι να θεωρείται ανιαρό το σχολικό μάθημα, όπως και ο διάλογος στην οικογένεια, που τώρα έχει αντιπάλους τα κανάλια με τα ελκυστικά τους

προγράμματα. Ας μην παραλείψουμε και τις ταινίες του Σαββατόβραδου, οι οποίες έχουν στοιχίσει σε πλήθος παιδιών την απουσία από τον κυριακάτικο εκκλησιασμό ή από το οικογενειακό τραπέζι.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΜΕΘΟΔΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΩΝ :

Η συγκεκριμένη παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο των παραδειγμάτων. Χαρακτηριστική είναι η χρήση της συντομογραφίας(π.χ.), η οποία μας προϊδεάζει για την ακολουθία των παραδειγμάτων(π.χ. δυσκολία συγκέντρωσης της προσοχής των παιδιών, όπως και υπερβολική κινητικότητα, αφού η καθημερινή ζωή δεν συμβαδίζει με το ρυθμό της τηλεοπτικής εικόνας...). Επιπλέον, ο συγγραφέας επιστρατεύει ορισμένες γενικές αλήθειες, που επιβεβαιώνουν του λόγου το αληθές(Πολύ φυσικό είναι να θεωρείται ανιαρό το σχολικό μάθημα, όπως και ο διάλογος στην οικογένεια, που τώρα έχει αντιπάλους τα κανάλια με τα ελκυστικά τους προγράμματα. Ας μην παραλείψουμε και τις ταινίες του Σαββατόβραδου, οι οποίες έχουν στοιχίσει σε πλήθος παιδιών την απουσία από τον κυριακάτικο εκκλησιασμό ή από το οικογενειακό τραπέζι.). **Τα παραδείγματα επαληθεύουν, όσα προσπαθούμε να αποδείξουμε και καθιστούν το λόγο σαφή και κατανοητό. Εγείρουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη, καθιστώντας το ύφος ζωντανό, γλαφυρό και παραστατικό. Προσδίουν εγκυρότητα στα λεγόμενα του συγγραφέα αρκεί να είναι εύστοχα, να μην διακόπτουν την εξέλιξη της σκέψης του και να μην πλεονάζουν.**

4. ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΟΓΙΑΣ (ΠΑΡΟΜΟΙΩΣΗΣ)

Η μέθοδος της αναλογίας σχετίζεται με τον **παραλληλισμό** δύο προσώπων, **φαινομένων, εννοιών, ιδεών και καταστάσεων**, με σκοπό να διεξαχθεί μια λανθάνουσα ομοιότητα ανάμεσα σε δύο φαινομενικά ανόμοια στοιχεία. Στην ουσία οι δύο έννοιες είναι εντελώς διαφορετικές, παρόλα αυτά όμως καταλήγουν σ' ένα κοινό χαρακτηριστικό συμπέρασμα. Βασικά, η μέθοδος της αναλογίας είναι μια παρομοίωση, που με παραστατικό τρόπο καθιστά πιο σαφή την κύρια έννοια του θέματος, που πραγματεύεται η παράγραφος.

Βασικές λέξεις/ φράσεις, που παραπέμπουν στη μέθοδο της αναλογίας : όπως... έτσι, τόσο... όσο, κατ' αναλογία, το ίδιο θα παρατηρούσε κανείς, εξομοιώνεται με, παρόμοια, παρομοιάζω, παραβάλλω, παραλληλίζω, μοιάζω, σαν, όπως...

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕΘΟΔΟΥ ΑΝΑΛΟΓΙΑΣ :

Η μέθοδος της αναλογίας καθιστά πιο σαφή την κύρια έννοια του θέματος, που πραγματεύεται η παράγραφος. Προσδίδει **ζωντάνια, παραστατικότητα** και **γλαφυρότητα** στα λεγόμενα του συγγραφέα, με αποτέλεσμα να **εγείρεται ευκολότερα το ενδιαφέρον του αναγνώστη**. Το ύφος εκπέμπει **λυρισμό**. Συχνά, όμως, μπορεί να προβληματίσει τον αναγνώστη, διότι τα νοήματα, που υποκρύπτονται είναι διττά (διφορούμενα) και **αποτηνέεται ένας συνειρμικός τόνος**.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΛΟΓΙΑΣ :

Συχνά, βέβαια, ακόμη και ο οξύτερος νους προδίδεται από την ψυχική υστέρηση και αδυναμία. Γι' αυτό είναι αδήριτη ανάγκη η πνευματική ευεξία να συνοδεύεται και από ανάλογη ψυχική ευρωστία. Χωρίς εφόδια όπως η επιμονή και η αποφασιστικότητα, οι δυσκολίες που διαρκώς θα ορθώνονται μπροστά στον αγωνιστή για την ελευθερία του θα φαντάζουν ανυπέρβλητες. Θα τον εξομοιώνουν με ένα ναυαγό που έχει να αντιπαλέψει τη μανιασμένη θάλασσα, τα κύματα της οποίας συνεχή και θεόρατα τον χτυπούν και τον καταρρακώνουν ψυχικά, μέχρι πολύ σύντομα να τον εξοντώσουν.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ :

Η συγκεκριμένη παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο της αναλογίας. Ειδικότερα, παραλληλίζονται δύο φαινομενικά ασύμβατες έννοιες, που είναι εκείνος, ο οποίος αγωνίζεται για την ελευθερία του με έναν ναυαγό, που παλεύει με την ταραγμένη θάλασσα(οι δυσκολίες που διαρκώς θα ορθώνονται μπροστά στον αγωνιστή για την ελευθερία του θα φαντάζουν ανυπέρβλητες. Θα τον εξομοιώνουν με ένα ναυαγό που έχει να αντιπαλέψει τη μανιασμένη θάλασσα...). Ο παραλληλισμός στοχεύει να αναδείξει το κοινό σημείο των δύο, που δεν είναι άλλο από τον τεράστιο και κοπιώδη αγώνα, που δίνουν τόσο εκείνος που διεκδικεί την ελευθερία του, όσο και εκείνος, που παλεύει για την επιβίωσή του μέσα στο πέλαγος. Η παραστατικότητα της εν λόγω εικόνας εγείρει σαφώς το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Το ύφος εκπέμπει λυρισμό.

5. ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η μέθοδος της αιτιολόγησης αποτελεί τον πιο διαδεδομένο τρόπο επιχειρηματολογίας. Ο συγγραφέας κάνει χρήση λογικών και αξιόπιστων επιχειρημάτων, που επιβεβαιώνουν το ευρύτερο θεματικό κέντρο και τις επιμέρους θεματικές προτάσεις. **Το ειδοποιό χαρακτηριστικό στοιχείο της συγκεκριμένης μεθόδου είναι το «γιατί», στο οποίο καλείται να απαντήσει ο συγγραφέας με έναν σαφή και εύστοχο τρόπο. Βασικές λέξεις/ φράσεις, που παραπέμπουν στη μέθοδο της αιτιολόγησης : επειδή, διότι, γιατί, αφού, καθώς, που, εφόσον, η αιτία, ο λόγος, η εξήγηση είναι, γι' αυτόν το λόγο, αιτιολογικές μετοχές, εμπρόθετοι της αιτίας.**

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗΣ :

Η μέθοδος της αιτιολόγησης προσδίδει **πειστικότητα και εγκυρότητα** στα λεγόμενα του συγγραφέα. Το ύφος γίνεται αντικειμενικό και δεν επιδέχεται αμφισβητήσεως. Ο λόγος είναι αποχρωματισμένος από συναισθήματα και επιδιώκεται -μέσω μιας οργανωμένης επιχειρηματολογίας- μια ουσιαστική κατανόηση του νοήματος από πλευράς του δέκτη.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗΣ :

Iδιαίτερα σημαντικός είναι ο ρόλος του πρωινού καθ' όλη τη διάρκεια τις προετοιμασίας του μαθητή για τις εξετάσεις. Ειδικότερα, ένα πλήρες πρωινό αυξάνει τη διάθεση και την ενέργεια του παιδιού, για να ανταπεξέλθει τις δυσκολίες του διαβάσματος και των άλλων υποχρεώσεων τις ημέρας. Επιπλέον, μειώνει το αίσθημα τις πείνας κατά τις μεσημεριανές ώρες, γεγονός που αποτρέπει την υπερκατανάλωση φαγητού το μεσημέρι, κάτι που θα προκαλούσε υπνηλία και μείωση τις απόδοσης του μαθητή.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ :

Η συγκεκριμένη παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο της αιτιολόγησης. Αναλυτικότερα, ο συγγραφέας προσπαθεί μέσω μιας οργανωμένης και πειστικής επιχειρηματολογίας να πείσει τον δέκτη για τη χρησιμότητα, που έχει η λήψη του πρωινού γεύματος για τον μαθητή, που διαγωνίζεται στις εξετάσεις(αυξάνει τη διάθεση και την ενέργεια του παιδιού, για να ανταπεξέλθει τις δυσκολίες του διαβάσματος και των άλλων υποχρεώσεων τις ημέρας. Επιπλέον, μειώνει το αίσθημα τις πείνας κατά τις μεσημεριανές ώρες, γεγονός που αποτρέπει την υπερκατανάλωση φαγητού το μεσημέρι, κάτι που θα προκαλούσε υπνηλία και μείωση τις απόδοσης του μαθητή...). Η μέθοδος της αιτιολόγησης προσδίδει **πειστικότητα και εγκυρότητα** στα λεγόμενα του συγγραφέα. Το ύφος γίνεται αντικειμενικό και δεν επιδέχεται αμφισβητήσεως. Ο λόγος είναι αποχρωματισμένος από συναισθήματα και επιδιώκεται -μέσω μιας οργανωμένης επιχειρηματολογίας- η ουσιαστική κατανόηση του νοήματος από πλευράς του δέκτη.

6. ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΙΤΙΟΥ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Η μέθοδος αιτίου- αποτελέσματος αποτελεί επίσης έναν από τους πιο διαδεδομένους τρόπους επιχειρηματολογίας. Ο συγγραφέας κάνει χρήση λογικών και αξιόπιστων επιχειρημάτων, που επιβεβαιώνουν το ευρύτερο θεματικό κέντρο και τις επιμέρους θεματικές προτάσεις. **Το ειδοποιό χαρακτηριστικό στοιχείο της συγκεκριμένης μεθόδου είναι το «γιατί», στο οποίο καλείται να απαντήσει ο συγγραφέας με έναν σαφή και εύστοχο τρόπο. Σ' αντίθεση όμως με τη μέθοδο της απλής αιτιολόγησης, ο λόγος καταλήγει και σ' ένα συμπέρασμα(διαρθρωτικές λέξεις συμπεράσματος : ώστε, λοιπόν, έτσι, γι' αυτόν το λόγο...).**

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕΘΟΔΟΥ ΑΙΤΙΟΥ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Η μέθοδος αιτίου- αποτελέσματος προσδίδει **πειστικότητα και εγκυρότητα** στα λεγόμενα του συγγραφέα. Το ύφος γίνεται **αντικειμενικό** και δεν επιδέχεται αμφισβητήσεως. Ο λόγος είναι **αποχρωματισμένος από συναισθήματα και επιδιώκεται -μέσω μιας οργανωμένης επιχειρηματολογίας-** μια ουσιαστική κατανόηση του νοήματος από πλευράς του δέκτη.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕΘΟΔΟΥ ΑΙΤΙΟΥ- ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ :

Το καταναλωτικό μοντέλο δημιουργεί συνθήκες τριβής του νέου με τον εαυτό του και κατ' επέκταση με τους άλλους. Ο καταναλωτισμός ως έκφραση και δομικό στοιχείο του καπιταλισμού σπρώχνει τα άτομα στην ταύτιση της ευτυχίας με την απόκτηση υλικών αγαθών. Το άτομο, δηλαδή, εκδηλώνει συσσωρευμένη αγωνία επειδή δεν έχει αποκτήσει όσα θα ήθελε και ενδέχεται οι γύρω του να έχουν στην κατοχή τους.

Μια ακόμη έκφραση τριβής είναι και η σύγχυση και η ακρισία που χαρακτηρίζουν τον homo consumens. Ο ίδιος συγχέοντας τις πραγματικές του ανάγκες με τις τεχνητές ενδιαφέρεται κυρίως για τις δεύτερες. Έτσι, αδιέξοδες καταστάσεις ορθώνονται μπροστά του τις οποίες προσπαθεί να ξεπεράσει ακόμα και με τη χρήση βίας.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Η συγκεκριμένη παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο αιτίου-αποτελέσματος. Αναλυτικότερα, ο συγγραφέας προσπαθεί μέσω μιας **οργανωμένης και πειστικής επιχειρηματολογίας** να **πείσει τον δέκτη** ότι ο καταναλωτισμός οδηγεί στον υλικό ευδαιμονισμό και επιτείνει το άγχος για την ολοένα αυξανόμενη επιθυμία για την απόκτηση υλικών αγαθών(Το καταναλωτικό μοντέλο δημιουργεί συνθήκες τριβής του νέου με τον εαυτό του και κατ' επέκταση με τους άλλους. Ο καταναλωτισμός ως έκφραση και δομικό στοιχείο του καπιταλισμού σπρώχνει τα άτομα στην ταύτιση της ευτυχίας με την απόκτηση υλικών αγαθών. Το άτομο, δηλαδή, εκδηλώνει συσσωρευμένη αγωνία, επειδή δεν έχει αποκτήσει, όσα θα ήθελε και ενδέχεται οι γύρω του να έχουν στην κατοχή τους. Μια ακόμη έκφραση τριβής είναι και η σύγχυση και η ακρισία, που χαρακτηρίζουν τον homo consumens. Ο ίδιος συγχέοντας τις πραγματικές του ανάγκες με τις τεχνητές ενδιαφέρεται κυρίως για τις δεύτερες.). Στο τέλος, καταλήγει στο **συμπέρασμα** ότι το διαρκές κυνήγι των υλικών αγαθών δημιουργεί αδιέξοδες καταστάσεις, οι οποίες εκδηλώνονται ακόμα και με την άσκηση βίαιων συμπεριφορών(Έτσι, αδιέξοδες καταστάσεις ορθώνονται μπροστά του τις οποίες προσπαθεί να ξεπεράσει ακόμα και με τη χρήση βίας.).

7. ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ- ΑΝΤΙΘΕΣΗΣ

Όταν συγκρίνονται μεταξύ τους δύο ή περισσότερες αντίθετες έννοιες, φαινόμενα, άνθρωποι και καταστάσεις, με σκοπό να αναδειχθούν οι μεταξύ τους διαφορές. Η ανάπτυξη αυτής της μεθόδου μπορεί να γίνει, είτε με σύγκριση σημείο προς σημείο των δύο αντιτιθέμενων εννοιών,

είτε με την παράταξη πρώτα των χαρακτηριστικών του ενός όρου σύγκρισης κι ύστερα των χαρακτηριστικών του άλλου όρου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΕΘΟΔΟΥ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ- ΑΝΤΙΘΕΣΗΣ :

Η μέθοδος της σύγκρισης – αντίθεσης προσδίδει **έμφαση στα λεγόμενα του συγγραφέα**. Επιπλέον, προσδίδει απόλυτη πειστικότητα στο λόγο, επειδή αντιπαραβάλλονται δύο εκ διαμέτρου αντίθετες θέσεις, συνεπώς η επεξήγηση καλύπτει ολόκληρο το φάσμα των ερμηνειών μιας αυτούσιας έννοιας. **Η αντικειμενική και αμερόληπτη προσέγγιση ενός θέματος επιτυγχάνεται συχνά με τη χρήση της σύγκρισης - αντίθεσης, εφόσον ο αναγνώστης πληροφορείται για όλες τις παραμέτρους, που καλύπτουν ένα θέμα και έτσι δεν είναι εύκολο να δέχεται παραπληροφόρηση, λαμβάνοντας μονόπλευρες πληροφορίες. Η αντιδιαστολή δύο αντίθετων εννοιών- λέξεων και φαινομένων δίνει απόλυτη διαύγεια στα λεγόμενα του συγγραφέα. Τέλος, εγείρεται το ενδιαφέρον του αναγνώστη και ο λόγος γίνεται παραστατικός.**

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕΘΟΔΟΥ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ – ΑΝΤΙΘΕΣΗΣ:

Η βία δεν είναι αποκλειστικό φαινόμενο της εποχής μας, όπως θέλουν να την παρουσιάσουν τα μέσα πληροφόρησης, οι ειδήμονες και οι πολιτικοί. Υπήρχε πάντα και με διάφορες μορφές, εκδηλώσεις και αιτιολογίες. Το κύριο στοιχείο της είναι η επιθετικότητα, που εξασφαλίζει στον άνθρωπο τη δύναμη για επιβίωση, ενώ σημαντικότερος φορέας της ήταν ανέκαθεν το κράτος, που στήριζε και στηρίζει την ύπαρξη του και στο φόβο και τον καταναγκασμό. Από την άλλη μεριά στο παρελθόν οι πράξεις βίας δε γίνονταν ευρύτερα γνωστές, ενώ σήμερα, που υπάρχουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, μεταβιβάζονται ταχύτατα απ' άκρη σ' άκρη του πλανήτη πρώτα σαν είδηση και ύστερα σαν μίμηση· πολύ συχνά μάλιστα διογκώνονται, διαστρέφονται ή ακόμη εξιδανικεύονται χάρη στις τηλεοπτικές σειρές και τις ταινίες, με τις γνωστές επιπτώσεις, κυρίως στα παιδιά.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ :

Η παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο της σύγκρισης – αντίθεσης. Συγκεκριμένα, αντιπαραβάλλεται η βία, που ταλανίζει τις σύγχρονες κοινωνίες και προβάλλεται έντονα από τα ΜΜΕ και τους πολιτικούς και η βία, που υπήρχε στα παλαιότερα χρόνια. Μέσω της σύγκρισης, ο συγγραφέας καταλήγει στη θέση ότι οι δύο μορφές βίας είναι ισοδύναμες και η θεμελιώδης διαφορά έγκειται στον τρόπο, προβολής της από τα ΜΜΕ και στην ταχύτητα της πληροφορίας. **Η μέθοδος της σύγκρισης – αντίθεσης προσδίδει έμφαση στα λεγόμενα του συγγραφέα. Επιπλέον, προσδίδει απόλυτη πειστικότητα στο λόγο, επειδή αντιπαραβάλλονται δύο εκ διαμέτρου αντίθετες θέσεις, συνεπώς η επεξήγηση καλύπτει ολόκληρο το φάσμα των ερμηνειών μιας αυτούσιας έννοιας. Η αντικειμενική και αμερόληπτη προσέγγιση ενός θέματος επιτυγχάνεται συχνά με τη χρήση της σύγκρισης - αντίθεσης, εφόσον ο αναγνώστης πληροφορείται για όλες τις παραμέτρους, που καλύπτουν ένα θέμα και έτσι δεν είναι εύκολο να δέχεται παραπληροφόρηση, λαμβάνοντας μονόπλευρες πληροφορίες. Η αντιδιαστολή δύο αντίθετων εννοιών- λέξεων και φαινομένων δίνει απόλυτη διαύγεια στα λεγόμενα του συγγραφέα. Τέλος, εγείρεται το ενδιαφέρον του αναγνώστη και ο λόγος γίνεται παραστατικός.**

8. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΜΕΘΟΔΩΝ

Οι μέθοδοι ανάπτυξης μιας παραγράφου μπορούν φυσικά να συνδυαστούν. Αυτό συνεπάγεται ότι σε μία παράγραφο μπορεί να εντοπίσει κάποιος παραπάνω από μια μέθοδο ανάπτυξης. Ο μαθητής, λοιπόν, καλείται σε περίπτωση, που εντοπίσει παραπάνω από μια μέθοδο ανάπτυξης,

πρώτα να επισημάνει τον **συνδυασμό μεθόδων**, ως μία εκ των οκτώ , που υφίστανται και έπειτα να προβεί στην πιο εξειδικευμένη καταγραφή και ανάλυση.

